

ДГ „ СЛЪНЦЕ „ ГРАД ПОПОВО, ОБЩ.ПОПОВО,
ОБЛ.ТЪРГОВИЩЕ,ж.к.“Русаля“бл.37
тел./факс :0608/ 42763 ,e-mail: odz. popovo @ abv.bg

ПРОГРАМНА СИСТЕМА
Детска градина „Слънце“

УТВЪРЖДАВАМ:

/ Димитрина Виганова /

Заповед № 8/19.09.2019г.

Законово основание за изработване на Програмната система:

Съгласно чл. 70, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагане на програмна система като част от стратегията за развитие на учебното заведение, което извършва задължително предучилищно образование, и което съответства на изискванията на Държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Програмната система е цялостна концепция за развитието на децата с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

МИСИЯ

Поставяне основите в личностното развитие на най-малките граждани на гр.Попово, формирането им като личности на 21 век - рационални, с критическо мислене и творчески нагласи, притежаващи богатство от широки интереси, знания, умения, компетенции, умеещи да взаимодействат с околните. Превръщане на групите в детска градина „Слънце“ в желано и любимо място за подрастващите, с подходящо организирани пространства за игра, познание , общуване , в ценно място за сътрудничество и просперитет на семействата и педагогическия екип.

ВИЗИЯ

Утвърждаване в общественото пространство на Детска градина „Слънце“ като модерна гъвкава, конкурентна и необходима предучилищна институция, като среда за социално-културна, възпитателна и образователна работа, като център за творчество, като съмишленик и партньор на деца, родители и учители.

I. ПЛАНИРАНЕ

1. Принцип за хуманност и толерантност - детето е значима личност, към него се подхожда с уважение и достойнство и човечно отношение, с обич и подкрепа.

1. 2. Принцип за стимулиране на индивидуалността - съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.

1. 3. Принцип за автономно развитие - Осигуряване на необходимата свобода на всяко дете за развитие, съчетан със създаване на реални условия за упражняване на неговото право на свободен избор и поемане на отговорност за последствията от този избор.

1. 4. Холистичен принцип - Гарантиране комплексност на педагогическото взаимодействие. Осигуряване цялостно формиране на детската личност

II. ОРГАНИЗАЦИЯ

2.1. Подходи на педагогическото взаимодействие:

- **Индивидуален** - съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.
- **Ситуационен-поставяне** на всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие чрез специално организирани и непреднамерено възникващи ситуации
- **Дейностен** - осигуряване активна позиция на подрастващите чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;
- **Комплексен** -- осигуряване на пълноценен живот на децата чрез действието на всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори ; протичане цялостното поведение на малките в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни.

- **Синергетичен** - подход с обединяваща сила и енергия, изискващ създаване на условия за растеж, развиване на личния потенциал, зачитане на човешкото достойнство, осигуряване качество на живот за всяко дете.

III. ТЕМАТИЧНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

3.1. Форми на педагогическо взаимодействие в ДГ:

Съгласно чл. 65 от ЗПУО педагогическото взаимодействие се организира в *основни и допълнителни форми*.

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и подрастващото. При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите: знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование.

3.1.1. - **Основна форма** на педагогическо взаимодействие е **педагогическата ситуация**, която протича под формата на игра. Педагогическите ситуации се организират само в учебно време/ от 15.09. до 31.05/ и осигурява постигането на компетентности, определени в ДОС за предучилищно образование. Основни форми на педагогическо взаимодействие се провеждат по следните образователни направления: „Български език и литература“, „Математика“, „Околен свят“, „Изобразително изкуство“, „Конструиране и технологии“, Физическа култура, „Музика

Български език и литература - Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: *Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.*

Математика - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: *Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времеви отношения, Геометрични фигури и форми.*

Околен свят - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.*

Изобразително изкуство - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: *Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.*

Музика - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.*

Конструирание и технологии - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Конструирание и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.*

Физическа култура - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.*

Седмичния брой на педагогическите ситуации за различните възрастови групи е:

За Първа група - от 11 до 16

За Втора група - от 13 до 18

За Трета група - от 15 до 20

За Четвърта група - от 17 до 22

В ДНЕВНИКА СЕ ПЛАНИРАТ САМО ОСНОВНИ ФОРМИ! Ако има деца на почасово посещение в ДГ, минимума от ситуации за съответната възрастова група се планира преди обяд. Ако няма такива деца, се планират по преценка на учителите.

3.1.2. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие са **игрите / подвижни, музикални, театрализирани, дидактични/ , театри, празници, развлечения, излети, утринно раздвижване**. Организирант се ежедневно по преценка на учителя и са свързани с цялостната организация на деня. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности по определените в държавния образователен стандарт по предучилищно образование, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване живота на детето. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации. Те се провеждат както в учебно време така и в неучебно време. Организирант се в съответствие с програмната ситема, прилагана в детската градина, цялостната организация на деня и интересите и потребностите на децата.

➤ **Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие:**

- *Игри - Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др.*
- Утринна гимнастика
- Творчески занимания по интереси
- Празници и концерти - в подготвителната група и училището.
- Културно-развлекателни екскурзии - посещения на театрални постановки, изложби, музеи и др.
- Разходки и екскурзии сред природата
- -наблюдения в реални условия,
- Формиране на битови, здравни, хигиенни и навици.
- Формиране на етични форми на общуване.
- Формиране на естетически усет
 - Групова работа с психолог, базирана на принципите на Приказкотерапията и установената потребност.

- Групова работа с психолог за изграждане на позитивни междуличностни взаимоотношения и екипна работа.

Допълнителните форми за педагогическо взаимодействие се организират от учителя извън времето за провеждане на педагогическите ситуации както следва:

1. За периода на учебното време като незадължителни нерегламентирани педагогически ситуации, празници и развлечения;

2. За периода на неучебното време (1 юни до 14 септември);

Допълнителните форми се организират по преценка на учителя и в съответствие с цялостната организация на деня, психо-физическите възможности на децата

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ФОРМИ – *извън Държавните образователни стандарти* - със заплащане от родителите - йога, народни танци, футбол, спорни танци и т.н.

ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ФОРМИ НЕ СЕ ПЛАНИРАТ В ДНЕВНИКА! Някои по-значими от тях може да се впишат в края на седмичното планиране - като посещения на изложби, театрални постановки или концерти, празници, срещи с дейци на изкуството и др. / такива, които не се случват всеки ден в ДГ/.

3. 1. 3. Технология на педагогическото взаимодействие

Водещи методи за реализиране на качествен образователен процес, за разгръщане на познавателната активност на детето и поощряване на усилията му за достигане до новото познание са:

- *Методи за стимулиране на познавателен интерес* – за привличане на вниманието на детето към познавателната задача, провокиране на детското любопитство и интерес към новото и непознатото;

- **Методи за стимулиране на познавателната активност** – за активизиране на детското мислене и поведение. С тези методически единици децата се учат, да мислят и да действат целесъобразно, прагматично, творчески;
- **Методи за стимулиране на ценностна ориентация** – познавателния факт да се обвързва с човешките добродетели.

За постигане на ефективност от приложението на тези методи учителите използват:

- словесни методи и похвати;
- нагледни методи и похвати;
- практически методи и похвати в тяхното разнообразие и съобразно целите и задачите на съответната педагогическата ситуация.

С приложението на методите се създават ситуации за изграждане на собствени, образователни умения на децата, възникващи под влияние на вътрешни потребности (Защо ми е необходимо това ...?“, „Къде мога да използвам, това което уча?“) и др.

IV. РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКОТО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и завършва на 31 май на следващата календарна година.

Учебното време се организира в учебни седмици и в учебни дни.

Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата. Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето.

В детска градина „Слънце“ групите са с целодневна организация. Началният час на сутрешния прием и крайният час на изпращането на децата за деня се определят с Правилника за дейността на детската градина..

В учебното време се редуват основна и допълнителни, а в неучебното време – само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и:

- условия и време за игра и почивка;
- условия и време за закуска;
- дейности по избор на детето.
- Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в годишно и седмично разпределение.

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е от 15 до 20 минути – за първа и за втора възрастова група.; 20 до 30 минути – за трета и за четвърта възрастова група.

4.1.Седмичният брой на педагогическите ситуации, които се провеждат за всяка възрастова група в ДГ „Слънце“, съгласно минималният и максималният седмичен брой, определен в Наредба №5/03.06.2016г. за предучилищното образование

	I гр	II гр	III гр	IV гр	I см.	III см.	IV см.
БЕЛ	1	2	2	3	2	2	3
Математика	1	1	2	3	1	2	3
Околен свят	1	2	2	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2	2	2	2
Физ. култура	3	3	3	3	3	3	3
Изобр.изкуство	2	2	2	2	2	2	2
Конструиране	1	1	2	2	1	2	2
Общо	11	13	15	17	13	15	17

V. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Подготовката на тематичното разпределение се ръководи от *принципите*:

Тематичност	<ol style="list-style-type: none"> 1. Водещи направления: БЕЛ, ОС. Създаване на „панорамна картина“ свързана с комуникативните и социализиращи умения на децата. 2. Интеграция на темите по БЕЛ, ОС, Математика, ИИ, КТ, Музика и ФК
Научност и достъпност	<ol style="list-style-type: none"> 1. Насоченост към езикова култура. Избор на достъпни на явления и факти. 2. Съобразяване с нивото на езикови познания, възрастови особености, степен на развитие на познавателните възможности и интереси на децата.
Справедливост	<ol style="list-style-type: none"> 1. Цикличност при подбора и подреждане на темите. 2. Спираловидност при структуриране на образователното съдържание и целите на обучение с оптимално запазване на дозираност в обема и вида на информацията съобразно възрастовите особености и възможности на децата. 3. Спираловидно и постепенно усложняване на образователното съдържание според възрастовите особености с цел изменение в познавателната дейност по посока на познавателните процеси: памет, мислене, въображение, творчество.
Енциклопедичност	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обемът на образователното съдържание да е с насоченост към различни области, факти от близкото минало, география, жива и нежива природа, литература, изкуство, музика и др.
Краезнание (Краеведчески принцип)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Подборът на темите и дейностите да е съобразен с особеностите на географския район, в който се намират децата и детската градина.
Празнично-обредната национална система	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тематичното съдържание да бъде съобразено с националните празници, официалните почивни дни и традиционните празнувания в България.

5. 1. Тематично разпределение по възрастови групи

Когато обстоятелства от обективен характер налагат реструктуриране на тематичното разпределение, това се представя на директора за утвърждаване. Утвърдената таблица се съхранява от учителите заедно с дневника на групата.

5. 1. 1. Методи за проследяване на постиженията

Основно изискване към използваните методи - обективност.

Най-употребявани методи: наблюдение, тестове, рисувателни, проективни, оценяване на продуктивната дейност на децата и др. *Своеобразието* на тази дейност на учителя е вградена в *текущото педагогическо общуване*, осъществявано чрез включване в конкретните ситуации на *задачи* за проследяване на резултатите от образователните направления.

5. 1. 2. Средства за проследяване на постиженията на децата и анализ на резултатите от възпитателно-образователния процес:

- *Текущ анализ*: чрез ситуации по отделните образователни направления;
- *Анализ на принципа “вход-изход”*: за оценяване и сравняване на резултатите от направленията, осъществявани през съответна учебна година.

За постигане на оптимален резултат - *съчетаване на двете форми*, предвид *основни задачи*:

- да се проверява обективно ефективността на използваните методи, средства и подходи за отчитане на постиженията на децата по посока проектиране на взаимодействието;
- да се проследяват резултатите от педагогическото взаимодействие по образователни направления, по отношение на всяко дете и общо за детската група;
- на база на резултатите да се планират предстоящите дейности по образователни направления;
- да се осъществява реална индивидуализация и диференциация, като се използват средства за обучение съобразно индивидуалните особености и специалните образователни потребности на децата;
- да се отразява периодично динамиката на всяко дете

5.1.3. Проследяване на резултатите от предучилищното образование

- Проследяването на постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и в края на учебното време по образователните направления.
- Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата.
- След изпълнение на дейностите по ал. 1 учителите информират родителите за индивидуалните постижения на детето.
- В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио.
- Съдържанието на портфолиото се определя с Правилника за дейността на детското заведение. В края на предучилищното образование с цел осигуряване на продължаващо взаимодействие между родителите и образователните институции портфолиото им се предава.
- В 14-дневен срок преди края на учебното време учителят на съответната подготвителна група установява готовността на детето за училище, като отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.

- Училището, издава удостоверение за задължително предучилищно образование за децата от подготвителните възрастови групи в края на предучилищното образование.
- Удостоверението за задължително предучилищно образование се издава в срок до 31 май на съответната учебна година и описва готовността на детето за постъпване в първи клас и е в съответствие с очакваните резултати.
- В удостоверението може да се правят препоръки за насърчаване и мотивиране за участие на детето в допълнителни дейности и/или за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие.
- Когато здравословното състояние на детето не позволява постъпване в първи клас и в удостоверението са направени препоръки за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие, началото на училищното образование за това дете може да се отложи с една учебна година при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.

VI. МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Предучилищното образование като процес на възпитание, социализация и обучение на децата се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите и други институции.

➤ Връзки с родителите

Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директора и другите педагогически специалисти. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директора и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите на учебно-възпитателния процес, както и за формиране на положително отношение към училището и мотивация за учене. Взаимоотношения между семейството и училище трябва да са изградени върху основата на взаимно доверие, разбиране, взаимно уважение, непрекъснат диалог за практическо реализиране на общите възпитателни цели. Тясното взаимодействие между семейството и училище ще даде възможност за повишаване ефективността на

учебно-възпитателния процес. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището, се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на училището, чрез:

6. 1. Форми на сътрудничество:

- Информационни форми, образователни форми, форми на пряко участие на родителите, дарителски форми.

6. 2. Форми за взаимодействие:

- Индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
- Родителски срещи;
- Проучване желанията и мненията на родителите;
Поддържане на родителски кътове с информация за работата в групата и индивидуалните постижения на всяко дете;
- Провеждане на открити моменти;
- Присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;
- Повишаване на родителската активност чрез участие в дейностите, осъществявани в подготвителните групи и училище;
- Съвместна работа с Училищното настоятелство и Родителският актив;
- Други форми за комуникация.
- „Отворени врати” за родителско присъствие в определен режимен момент;
- Практикуми – интерактивна форма за практически занимания с родителите;
- Анкети – изразяване на мнение и гледна точка по въпроси, свързани със здравословното и емоционалното благополучие на детето;

- Трудови дни – ремонт и обновяване на материалната база в детската градина, двора, по групи;
- Изложби от съвместна естетико-художествена дейност на децата с родителите;
- Изложба от творчество на родителите;
- Придружаване на децата при наблюдения;
- Информация в електронни медии (Фейсбук, Вайбър, електронна страница на ДГ и др.).

➤ **Външни връзки**

- ✓ Срещи с лекари, психолози и специалисти в различни области за отговори на въпроси, поставени от родители;
- ✓ Връзки с фондации, агенции и други институции с цел търсене на възможности за изяви на деца със заложби в различните видове изкуства.
- ✓ Създаване и поддържане на трайни връзки с институции и организации, подпомагащи дейността на детската градина:

Общинската комисия за борба срещу обществените прояви на малолетни и непълнолетни;

Дирекция „Социално подпомагане”, Отдел „Закрила на детето”.

Днес в съвременните условия на обединяваща се Европа, на глобализация, на изграждане на гражданско общество мисията, която детската градина в Република България изпълнява- да осигури цялостно развитие на детето, запазвайки ценността на детството и осигурявайки приемствеността в подготовката за училище, я определя като базисна образователна структура в една ефективна система на непрекъснато образование, част от едно сътрудничество между детето, подкрепящата го среда и обществото като цяло.

Конкуренцията между различните детски градини, високият стандарт на живот ни провокират към създаване на съвременна уникална детска градина, която нашите деца да посещават с желание, а учителите да намират място за творческа реализация.